

უსაფრთხოების სამსახურების მართვის პოლიტიკის და ორგანიზაციული მოწყობის თავისებურებანი საზღვარგარეთ

ალექსანდრე ტაბატაძე,
სტუ-ს დოქტორანტი

რეზიუმე

სტატიაში განხილული გვაქვს სახელმწიფო უსაფრთხოების ორგანიზაციის, მართვის და პოლიტიკის თავისებურებანი საზღვარგარეთის ქვეყნებში.

საერთო წარმოდგენის შექმნის მიზნით შევარჩიეთ ის სახელმწიფოები, რომლებიც გარკვეული სპეციფიკით გამოირჩევიან ამა თუ იმ ობიექტური ისტორიული განვითარების, მდებარეობის თუ გარემოცვის გათვალისწინებით. ამ წესით სტატიაში განხილულია სახელმწიფო უსაფრთხოების სისტემა და ორგანიზაცია იტალიაში, პოლონეთში, ლიტვაში, ისრაელში, დიდ ბრიტანეთში და რუსეთში, რამაც თვალნათლივ დაგვანახა განსხვავებები, თავისებურებანი და თითოეული ქვეყნისათვის დამახასიათებელი სპეციფიკა.

Georgian Technical University

Alexander Tabatadze,
PhD student

Summary

The article discusses features of state security organization, management and policy in foreign countries.

For creation of the overall picture we selected the states, which are distinguished by certain specifics. In this manner, the article discusses the state security system and organization in Italy, Poland, Lithuania, Israel, Great Britain and Russia, which revealed differences, peculiarities and each country's specifics.

ჩვენს მიერ სხვადასხვა ქვეყნების სპეცსამსახურის მოწყობის ისტორიულ და შედარებით ანალიზმა გვიჩვენა, რომ უსაფრთხოების სამსახურების სტატუსი ფუნქციური დატვირთვა დინამიურია, ცვალებადი და შიდა და გარე საფრთხეებს მორგებული. რიგ ქვეყნებში უსაფრთხოების სამსახურები ფუნქციონირებენ დამოუკიდებლად და ანგარიშვალდებულნი არიან უშუალოდ აღმასრულებელი ხელისუფლების ან მისი მეთაურის წინაშე, როგორც ესაა მაგალითად იტალიაში, პოლონეთში. ზოგან კი უსაფრთხოების სამსახური რომელიმე სამინისტროს დაქვემდებარებაში იმყოფება ან მათი სტრუქტურული ერთეულია, მაგალითად, ნორვეგიაში.

იმისათვის, რომ წარმოგვჩვენა შეგვექმნას თუ როგორი ორგანიზაციული მოწყობაა საზღვარგარეთ

რეთ სპეცსამსახურების ფუნქციონირების თვალსაზრისით, გადავწყვიტეთ წარმოვადგინოთ იტალიის სახელმწიფო, აღმოსავლეთ ევროპიდან პოლონეთი, ახლო აღმოსავლეთიდან ისრაელი. ასევე, აუცილებლად მივიჩნიეთ წარმოგვედგინა სპეცსამსახურების მოწყობის თავისებურებანი დიდ ბრიტანეთსა და რუსეთში.

იტალია

არის სახელმწიფოები, სადაც უსაფრთხოების სამსახურების მოწყობა საკმაოდ რთული და თავისებურია, მაგალითად იტალია. აქ უსაფრთხოების სამსახურების სტატუსსა და ფუნქციებს არეგულირებს კანონი „რესპუბლიკის უსაფრთხოების სისტემის შესახებ“ (ინტელიგენცე შესტემ ფორ ტჰე შეცურიტყ ოფ ტჰე ლეპუბლიკ), რომლის თანახმადაც ქვეყანაში ფუნქციონირებს უსაფრთხოების რამდენიმე სამსახური.

საგარეო უსაფრთხოებისა და დაზვერვის სააგენტოს უმთავრეს ფუნქციას წარმოადგენს ქვეყნის დამოუკიდებლობის, მთლიანობისა და უსაფრთხოების დაცვა

საშინაო უსაფრთხოებისა და დაზვერვის სააგენტოს (The Internal Security and Intelligence Agency) ფუნქციების სფეროს წარმოადგენს საშინაო უსაფრთხოების დაცვის უზრუნველსაყოფად საჭირო ყველანაირი ინფორმაციის შეგროვება და დამუშავება. სახელმწიფოს პოლიტიკური, სამხედრო, ეკონომიკური, სამეცნიერო და ინდუსტრიული ინტერესების დაცვის მიზნით სააგენტო პასუხისმგებელია აწარმოოს ბრძოლა ქვეყნის ტერიტორიაზე განხორციელებულ ყველა სადაზვერვო საქმიანობის წინააღმდეგ. რა თქმა უნდა, მათ უმნიშვნელოვანეს ფუნქციას წარმოადგენს პრევენციული ხასიათის ღონისძიებები როგორც დამოუკიდებლად, ისე სხვა უწყებებთან ერთად.

როგორც საგარეო, ასევე, საშინაო უსაფრთხოებისა და დაზვერვის სააგენტოები ანგარიშვალდებულნი არიან პრემიერ-მინისტრის წინაშე. ისინი ვალდებული არიან რეგულარულად მიაწოდონ ინფორმაცია ქვეყნის თავდაცვის, საგარეო საქმეთა და შინაგან საქმეთა მინისტრებს მათ სფეროებში მიმდინარე მოვლენებზე.

უსაფრთხოების საინფორმაციო დეპარტამენტი (The Security Intelligence Department), რომელიც შექმნილია პრემიერ-მინისტრის კაბინეტში, კოორდინირებას უწევს ყველა სადაზვერვო საქმიანობას, აანალიზებს და აფასებს საგარეო და საშინაო უსაფრთხოებ-

ისა და დაზვერვის სააგენტოების მიერ ჩატარებული სამუშაოების შედეგებს. სააგენტოების მიერ მიწოდებულ ინფორმაციას წარუდგენს პრემიერ-მინისტრს და მისი მითითებით აგზავნის შესაბამის ინფორმაციას დაინტერესებულ საჯარო ადმინისტრაციულ ორგანოებში.

როგორც უსაფრთხოების საინფორმაციო დეპარტამენტის, ასევე, საგარეო და საშინაო უსაფრთხოებისა და დაზვერვის სააგენტოების დირექტორებს თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს პრემიერ-მინისტრი, რესპუბლიკის უსაფრთხოების სამინისტროთაშორის კომიტეტთან (The Interministerial Committee For the Security of the Republic) კონსულტაციის შემდგომ.

რესპუბლიკის უსაფრთხოების უწყებათაშორისი კომიტეტი პრემიერ-მინისტრის სათაბირო ორგანოა, რომელიც მას ეხმარება ქვეყნის უსაფრთხოების პოლიტიკის ძირითადი მიზნებისა და მიმართულებების განსაზღვრაში. კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებას უსაფრთხოების საინფორმაციო დეპარტამენტისა და უსაფრთხოების სამსახურების ბიუჯეტის ოდენობის შესახებაც.

კომიტეტის შემადგენლობაში შედიან: პრემიერ-მინისტრი (თავმჯდომარე), პირი, რომელსაც გადაეცა უფლებამოსილება (The Delegated Authority), საგარეო საქმეთა მინისტრი, შინაგან საქმეთა მინისტრი, თავდაცვის მინისტრი, იუსტიციის მინისტრი, ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრი და ეკონომიკური განვითარების მინისტრი. ვფიქრობთ, იტალიის უსაფრთხოების უწყებათაშორისი კომიტეტი თავისი სტრუქტურით, ფორმირების წესით და ფუნქციებით გარკვეულ ინტერესს იწვევს საქართველოსთან მიმართებაშიც. თავდაცვის გენერალური შტაბის დაზვერვისა და უსაფრთხოების დეპარტამენტი (The Intelligence and Security Department of the General Defence Staff) მხოლოდ სამხედრო პოლიტიკისა და სამხედრო-ტექნიკური უზრუნველყოფის საკითხებზე მუშაობს. ნებისმიერი სადაზვერვო საქმიანობა მიმართულია შეიარაღებული ძალების უზრუნველყოფისა და მათი საქმიანობის დაცვისკენ. დეპარტამენტი არ წარმოადგენს უსაფრთხოების სისტემის ნაწილს.

რეზიუმეს სახით აქ შეიძლება ითქვას შემდეგი: იტალიის უსაფრთხოების სისტემა მრავალსაფეხიანია და ფუნქციებით დაკავშირებულ ერთიან ჯაჭვს წარმოადგენს. ესენია:

1. იტალიის საგარეო უსაფრთხოების და დაზვერვის სააგენტო;
2. იტალიის საშინაო უსაფრთხოების და დაზვერვის სააგენტო;
3. პრემიერ მინისტრთან არსებული უსაფრთხოების საინფორმაციო დეპარტამენტი;
4. იტალიის რესპუბლიკის უსაფრთხოების უწყებათაშორისი კომიტეტი;
5. იტალიის თავდაცვის გენერალური შტაბის დაზვერვისა და უსაფრთხოების დეპარტამენტი.

ყველა ეს სტრუქტურა საბოლოო ჯამში მათზე დაკისრებული ფუნქციებით ერთმანეთს ავსებენ

და, საბოლოო ჯამში, ემსახურებიან ქვეყნის უსაფრთხოების უზრუნველყოფას.

პოლონეთი

პოლონეთში ხუთი უსაფრთხოების სამსახური ფუნქციონირებს. საგარეო დაზვერვის სააგენტო (The Foreign Intelligence Agency) მთავრობის ადმინისტრაციის დაქვემდებარებაში მოქმედი სტრუქტურაა და მას ზედამხედველობას უწევს პრემიერ-მინისტრი. სააგენტოს ძირითადი ფუნქციაა ქვეყნის დამოუკიდებლობისა და ტერიტორიული მთლიანობის თავდაცვისა და უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად უცხოეთიდან მომდინარე საშიშროების შესახებ ინფორმაციის მოპოვება და გაანალიზება. აგრეთვე, საერთაშორისო ტერორიზმის, ექსტრემიზმის და ორგანიზებული დანაშაულის საერთაშორისო დაჯგუფებების აღმოჩენა-გამოაშკარავება, უცხოეთში მოღვაწე პოლონეთის დიპლომატიური მისიების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ა. შ.

საშინაო უსაფრთხოების სააგენტო (Internal Security Agency) სამთავრობო სტრუქტურაა, რომელიც ქვეყნისა და მისი მოქალაქეების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად აგროვებს და ამუშავებს ინფორმაციას პოლონეთის ტერიტორიაზე. აღსანიშნავია, რომ ამ სამსახურს აქვს როგორც საგამოძიებო, ასევე ოპერატიული საქმიანობის განხორციელების უფლებაც. სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს სააგენტოს ოფიცერს შეუძლია დააკავოს გარკვეული პირი, შეამოწმოს და გაჩხრიკოს ექვმიტანილი პირი თუ შენობა-ნაგებობა და ა.შ.

ცენტრალური ანტიკორუფციული ბიუროს (Central Anticorruption Bureau) ფუნქცია კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლაა. მის ხელმძღვანელს ოთხი წლის ვადით თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს პრემიერ-მინისტრი.

თავდაცვის მინისტრის დაქვემდებარებაში მოქმედი სამხედრო დაზვერვის სამსახური (Military Intelligence Service) აგროვებს და აანალიზებს ინფორმაციას ქვეყნის შეიარაღებული ძალებისა და სხვა ადმინისტრაციული ერთეულების საქმიანობისა და თავდაცვის უსაფრთხოებისათვის ზიანის მომტანი საერთაშორისო საფრთხეების შესახებ.

სამხედრო კონტრდაზვერვის სამსახური (Military Counterintelligence Service) იკვლევს და ადგენს ინფორმაციას აქტიურ სამხედრო სამსახურში მყოფი ჯარისკაცების, სამხედრო დაზვერვისა და კონტრდაზვერვის სამსახურების ოფიცრების, აგრეთვე, ქვეყნის შეიარაღებული ზალების რიგებში მომსახურე პირების მიერ ჩადენილ დანაშაულებებთან დაკავშირებით.

დაზვერვის სააგენტოს, ისევე როგორც საშინაო უსაფრთხოების სააგენტოს, ცენტრალური ანტიკორუფციული ბიუროს, სამხედრო დაზვერვისა და კონტრდაზვერვის სამსახურების საქმიანობას კოორდინირებას უწევს პრემიერ-მინისტრი ან მის

მიერ სპეციალურად დანიშნული მინისტრთა საბჭოს რომელიმე წევრი. აღსანიშნავია, რომ პოლონეთში ანტიკორუფციული ბიურო ცალკე სტრუქტურის სახითაა შექმნილი, რითაც ფიქსირდება სახელმწიფოს პოლიტიკური ნება კორუფციასთან ბრძოლის თვალსაზრისით.

ლიტვა

ლიტვის რესპუბლიკაში „დაზვერვის შესახებ“ (Law on Intelligence) კანონის თანახმად, არსებობს შემდეგი უსაფრთხოების სამსახურები:

1. სახელმწიფო უსაფრთხოების დეპარტამენტი (State Security Department);

2. მეორე საგამომძიებო დეპარტამენტი (the Second Investigation Department), რომელიც თავდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებაშია.

სახელმწიფოს უსაფრთხოების დეპარტამენტი ახორციელებს სადაზვერვო და კონტრდაზვერვით საქმიანობას საგარო პოლიტიკის, ეკონომიკის, სამეცნიერო-ტექნიკურ და საინფორმაციო საქმიანობის სფეროებში, აგრეთვე, უცხოეთში არსებული ლიტვის დიპლომატიური და სხვა სახელმწიფო დაწესებულებების დაცვისა და საიდუმლო ინფორმაციების უსაფრთხოების სფეროში.

მეორე საგამომძიებო დეპარტამენტი სადაზვერვო და კონტრდაზვერვით საქმიანობას ახორციელებს თავდაცვის, სამხედრო-პოლიტიკურ, სამხედრო-ეკონომიკურ, სამხედრო-ტექნიკურ და სამხედრო-ინფორმაციულ სფეროებში.

ზემოხსენებული სამსახურების საქმიანობას კოორდინირებას უწევს თავდაცვის სახელმწიფო საბჭო (State Defence Council), რომელიც ადგენს უსაფრთხოების სამსახურების საჭიროებებსა და პრიორიტეტებს, განსაზღვრავს მათ სამოქმედო გეგმასა და სტრატეგიას. უსაფრთხოების სამსახურების ხელმძღვანელები ყოველწლიურად წარუდგენენ ანგარიშს თავდაცვის სახელმწიფო საბჭოს შესრულებული საქმიანობისა და მათი სამომავლო გეგმების შესახებ. ამასთანავე, უსაფრთხოების სამსახურების საპარლამენტო კონტროლს ახორციელებს ეროვნული უშიშროებისა და თავდაცვის კომიტეტი.

სახელმწიფო უსაფრთხოების დეპარტამენტის დირექტორს თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს პრეზიდენტი, პარლამენტის თანხმობით. მეორე საგამომძიებო დეპარტამენტის დირექტორს კი თავდაცვის მინისტრი.

როგორც ლიტვის უსაფრთხოების სამსახურების ფუნქციებიდან ჩანს ძირითადად ორი მიმართულებით ხორციელდება სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა: სამოქალაქო და სამხედრო მიმართულებით. ამასთან, სახელმწიფო უსაფრთხოების დეპარტამენტი როგორც საშინაო კონტრდაზვერვით ფუნქციას, ისე საგარეო დაზვერვის ფუნქციასაც ასრულებს. ამ მხრივ ის ერთ-ერთი გამონაკლისია, არამარტო ევროპის ქვეყნებში, არამედ პოსტსაბჭოურ რესპუბლიკებთან მიმართებაში. ამ თავისებურებაზე,

აქ მოქმედი კანონის „დაზვერვის შესახებ“ სახელწოდებაც მიუთითებს. რატომღაც გარე და შიდა საფრთხეების წინააღმდეგ ბრძოლა დაზვერვის შესახებ კანონშია თავმოყრილი.

ისრაელი

ისრაელში სადაზვერვო საქმიანობას ე.წ. „სამსახურების ხელმძღვანელთა საბჭო“ (ვაადათ რაშეთ ხაშერუთიმი) ხელმძღვანელობს. სწორედ „ვაადათი“ ახდენს ყველა იმ უწყების კოორდინაციას, რომელთაც სადაზვერვო ხასიათის ინფორმაციასთან რაიმე სახის შეხება აქვთ. ასეთები კი ქვეყანაში რამდენიმეა:

- საიდუმლო სადაზვერვო სამსახური „მოსადი“ ისრაელში სადაზვერვო ინფორმაციის ძირითად მომპოვებლად ითვლება. ის უშუალოდ პრემიერ-მინისტრს ექვემდებარება და პასუხს საზღვარგარეთ ოპერაციების ჩატარებაზე აგებს;

- კონტრდაზვერვა „შინ-ბეთი“ ისრაელში პრემიერ-მინისტრს ექვემდებარება და ის პასუხს ქვეყნის შიდა უსაფრთხოებაზე აგებს;

- სამხედრო დაზვერვა „ამანი“ ისრაელის თავდაცვის არმიის გენერალური შტაბის უფროსის დაქვემდებარებაშია და სამხედრო-სტრატეგიული დაზვერვით არის დაკავებული. რადიოგადაჭერები და მაღალტექნოლოგიური აპარატურის გამოყენებით ტექნიკური დაზვერვა სწორედ მის კომპეტენციაში შედის;

- ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტროს კვლევისა და პოლიტიკური დაგეგმვის ცენტრი (ლია და ოფიციალური წყაროების ანალიზი) - ეს ცენტრი კვლევით საქმიანობასა და პოლიტიკურ დაგეგმარებას აწარმოებს. ის პოლიტიკურ კვლევებს ატარებს და ქვეყნის პოლიციას საზღვრების დაცვაშიც ეხმარება;

- „ნათივი“ (პოსტსაბჭოთა სივრცესა და ვარშავის შეთანხმების ქვეყნებში არსებულ ებრაულ თემებთან კავშირის ბიურო) - ეს უწყება უცხოეთში მცხოვრები ებრაელების მოძიებით და მათი იმიგრაციით არის დაკავებული.

ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ ისრაელი სპეცსამსახურების მოწყობით, სტრუქტურით, ფუნქციითა განაწილებით ყველასგან გამორჩეულია და მათთან სახელმწიფოსაგან მხარდაჭერა თითქმის განუსაზღვრელია.

გასულ საუკუნეში ისრაელის სპეცსამსახურებს მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე მაღალი რეპუტაცია ჰქონდათ. ამ რეპუტაციას წარმატებული ოპერაციების სიჭარბე განაპირობებდა, ხოლო ამ წარმატებებს ხელს რამდენიმე ფაქტორი უწყობდა. მაგალითად, სადაზვერვო საქმიანობა ისრაელში ისეთი ორიგინალური ფორმით რეგულირდებოდა, რომ მთავრობას, პრაქტიკულად, ყველა იმ საქმიანობის უფლება ეძლეოდა, რაც კანონით სხვა უწყებებზე არ არის დელეგირებული. ამასთან, ისრაელში სახელმწიფო უსაფრთხოების წინააღმდეგ შპიონაჟი

უმკაცრესად ისჯებოდა. საინტერესოა, რომ გასული საუკუნიდანვე, ისრაელის სპეცსამსახურების სტრუქტურა ისეა ორგანიზებული, რომ მათ საჭიროების შემთხვევაში, დახმარებას ყველა სახელმწიფო უწყება და ებრაული არასამთავრობო თუ კერძო ორგანიზაციები უწევენ, როგორც თავად ისრაელში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. თუმცა, დღეს ისრაელის სპეცსამსახურებს ხშირად ადანაშაულებენ, რომ ისინი კორუფციასა და შიდა ინტრიგებში ჩაეფლნენ, კომპეტენცია აღარ ჰყოფნით და ისეთი წარმატებულებები აღარ არიან, როგორც ადრე.

დიდი ბრიტანეთი

დიდ ბრიტანეთში სადაზვერვო საქმიანობას ხელს უწყობს საკანონმდებლო გარემო, რომელიც ამ საქმიანობით დაკავებულ უწყებებს ხელსაყრელ უფლებებს ანიჭებს. დიდ ბრიტანეთში სადაზვერვო საქმიანობას ხელისუფლების საკანონმდებლო შტოდან პარლამენტის დაზვერვისა და უსაფრთხოების კომიტეტი, ხოლო აღმასრულებელი შტოდან მინისტრთა კაბინეტის დაზვერვისა და უსაფრთხოების სამსახურების კოორდინატორი აკონტროლებს. ეს უკანასკნელი პოსტი 11 სექტემბრის ტერაქტის შემდეგ შემოიღეს. ფაქტობრივად, პოსტი შესაბამისი საქმიანობის მინისტრის პორტფელის ტოლფასია. მის დაქვემდებარებაში მსოფლიოში ცნობილი ბრიტანული სპეცსამსახურები – MI5, MI6 და GCHQ Sedian. გარდა ამ უწყებებისა, ბრიტანეთში შექმნილია „ტერორიზმთან ბრძოლის ბრიტანული სისტემა“, ხოლო სადაზვერვო საქმიანობით ე.წ. „სპეცსამსახურების გაერთიანებული კომიტეტია (Joint Intelligence Committee – JIC)“ დაკავებული. თავისთავად ბრიტანეთს სახელმწიფო უსაფრთხოების საკმაოდ რთული სისტემა აქვს, მაგრამ ყველაზე თვალშისაცემია საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების შერწყმული მართვის ორგანო კოორდინატორის სახით, რაც იშვიათობას წარმოადგენს.

რუსეთი

რუსეთის ფედერაციის ფედერალური უშიშროების სამსახური არის

რუსეთის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ძალთა შემადგენელი ნაწილი, რომელიც ამჟამად ხორციელდება შემდეგი ძირითადი მიმართულებებით:

1. კონტრდაზვერვითი საქმიანობა;
2. ბრძოლა ტერორიზმთან და დამნაშავეობასთან;
3. სასაზღვრო საქმიანობა;
4. ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ საინფორმაციო უსაფრთხოების დანაყოფი, ისევე როგორც მისი ცნობილი ამერიკული ანალოგი „ეროვნული უსაფრთხოების სააგენტო“ - გასაიდუმლოებული სპეციალური სამსახურია, რომელიც მოქმედებს რადიოელექტრონული დაზვერვის დარგში. საჯაროდ

საუბრობენ მხოლოდ მისი საქმიანობის ერთ მხარეზე ინფორმაციის დაცვაზე. ამავდროულად, იგი არის რუსეთის ყველაზე ბრძოლისუნარიანი სპეცსამსახური.

გარდა ამისა უნდა აღინიშნოს, რომ დაზვერვით საქმიანობას რუსეთში უზრუნველყოფს საგარეო დაზვერვის სამსახური, რომელიც თავის დროზე სუკ-ის ერთ-ერთ წამყვან სამსახურად ითვლებოდა „პირველი მთავარი სამმართველოს“ სახით. დღეს ის ცნობილია, როგორც ერთ-ერთი ძლიერი სადაზვერვო სამსახური მსოფლიოში, როგორც აგენტურული ქსელის, ისე ფინასური და ტექნიკური უზრუნველყოფის თვალსაზრისით.

ცალკე ფუნქციონირებს რუსეთის თავდაცვის სამინისტროს გენერალური შტაბის მთავარი დაზვერვის სამმართველო (IPY), რომელიც ფაქტიურად რუსეთის უსაფრთხოების ფედერალურ სამსახურს თავისი „სიმძლავრეებით“ არაფრით არ ჩამოუვარდება.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. იტალიის კანონი „რესპუბლიკის უსაფრთხოების შესახებ“ 1989;
2. ლიგვის კანონი „დაზვერვის შესახებ“ 1993;
3. გამოყენებული იქნა აგრეთვე ისრაელის, რუსეთის, დიდი ბრიტანეთის და პოლონეთის სახელმწიფოების კანონები უსაფრთხოების შესახებ.